

УДК 338.43

Батіг Марія Василівна, студентка
магістратури спеціальності «Технологія зберігання, консервування та
переробки м'яса» факультету харчових технологій та управління якістю
продукції АПК НУБіП України (м. Київ, Україна)

Яшник Світлана Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор
кафедри психології НУБіП України
(м. Київ, Україна)

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТА МЕТОДИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Розвиток харчової промисловості впливає на формування внутрішнього ринку харчових продуктів, створення нових робочих місць та наповнення державного бюджету податковими надходженнями. Сучасна діяльність підприємств харчової промисловості характеризується певними ризиками: фізичне знищення інфраструктури; зрив ланцюгів постачання; втрата ринків збуту; фінансові ризики; логістичні ризики; ризик втрати якості та безпеки продукції; ризик невідповідності стандартам експортних ринків; юридичні та регуляторні ризики; репутаційні ризики, що тягне за собою також певні ризики для працівників галузі [1, 2].

Ефективне управління розвитком підприємств харчової промисловості в першу чергу пов'язане з активізацією людського фактору, використанням

глибинних рушійних сил мотивації та стимулюванням учасників трудових відносин для забезпечення сталого соціально-економічного зростання.

На даний час ми маємо низку проблем мотиваційного характеру працівників харчової галузі. Харчова галузь спрямована на виробництво доступності продукції для споживачів, що відображається на заробітній платні працівників. Також, важливо наголосити на «кадровому голоді», що зумовлює залучення на харчові підприємства працівників без досвіду тощо.

Одним із завдань керівників харчової галузі відділу якості та безпеки харчових продуктів полягає не лише у забезпеченні відповідності продукції стандартам та вимогам споживачів, впровадження систем управління якістю ISO 22000, HACCP, а й у забезпеченні працівників лабораторії вагомими мотиваційними стимулами. Ключовими функціями лабораторії на харчових підприємствах є такі: контроль якості та безпечності продукції на всіх етапах виробництва; оцінка відповідності та своєчасне виявлення невідповідностей сировини, продукції чи пакування вимогам, державним та міжнародним стандартам тощо. Кадровий склад харчової лабораторії включає: лаборанта з вхідного контролю сировини, контролера якості, лаборанта хімічного аналізу, інженера-лаборанта, лаборанта з мікробіологічного дослідження, начальника відділу якості та ін. Особливістю кадрового складу є наступне: працівники лабораторії хоча й мають спільну мету, проте їхні навички, обов'язки та лабораторне приладдя різняться між собою. Відтак доцільно використовувати навчання персоналу суміжним спеціальностям як елементу мотивації. Навчання іншим спеціальностям організовується з метою розширення професійного профілю та підготовки до роботи в умовах на харчових підприємствах, де застосовуються прогресивні форми організації та оплати праці. Широкого розповсюдження набуває підвищення професійної кваліфікації працівників, розширення їхнього виробничого профілю, підготовка до роботи в команді чи інших колективних формах організації праці, а також набуття додаткових професійних компетентностей суміжних спеціальностей. Наприклад, лаборант хімічного аналізу може навчитися проводити мікробіологічні дослідження та практикуватися у здійсненні

хімічного аналізу під керівництвом профільного фахівця лабораторії тощо [3, 4].

Класичним для харчових підприємств елементом матеріальної мотивації співробітників є семплінг. Семплінг – це маркетинговий інструмент, що передбачає безкоштовну роздачу зразків продукції потенційним клієнтам для ознайомлення та тестування.

Ефективне управління розвитком підприємств харчової промисловості насамперед пов'язане з активізацією людського фактору, використанням глибинних рушійних сил мотивації та стимулювання учасників трудових відносин. Таким чином, застосування сучасних методів мотивації працівників харчових підприємств сприятиме сталому вдосконаленню професійних компетентностей працівників, забезпечить успішне подолання ризиків і викликів, які стоять перед галуззю.

Список використаних джерел:

1. Белік В. Д. Формування теоретико-методологічних засад управління персоналом підприємств харчової промисловості. *Економіка та держава*. 2014. № 9. С. 74-76.
2. Гривківська О. В., Горінний М. Л. Особливості розвитку підприємств харчової промисловості України в умовах війни. *Науковий журнал «Розвиток міста»*. Вип. 3 (03), 2024. С.13-17.
3. Білоус Л. Й. Організаційно-правове забезпечення професійного навчання робітничих кадрів. *Інноваційні рішення в сучасній науці*. 2016. № 8 (8). С. 4-21.
4. Білоус Л. Й. Система професійної підготовки робітничих кадрів на підприємствах України. *Науковий огляд*. 2015. № 1 (11). С. 5-24.

**Національний університет біоресурсів і
природокористування України
Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра управління та освітніх технологій**

МАТЕРІАЛИ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«Сталий розвиток суспільства в цифрову епоху: інновації, технології,
провідництво та менеджмент в освіті»
«Sustainable Growth of Society in the Digital Era: Innovation, Technology,
Guidance and Management of Education»**

**Національний університет біоресурсів і природокористування України,
кафедра управління та освітніх технологій
AKG Global Support Services (OPC) Private Limited – Індія,
Університет Патил Відьяпіт – Індія,
Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський
державний інститут»,
Херсонським навчально-науковим інститутом Національного
університету кораблебудування імені адмірала Макарова,
Поліський національний університет,
кафедра комп'ютерних технологій та системного моделювання**

1 жовтня 2025 р.

Київ 2025 р.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet рішенням Вченої ради гуманітарно-педагогічного факультету НУБіП України (протокол № 3 від 17.10.2025 р.)

Сталий розвиток суспільства в цифрову епоху: інновації, технології, провідництво та менеджмент в освіті / Матеріали міжнародної дистанційної науково-практичної конференції, м. Київ, 1 жовтня 2025 р. Київ : НУБіП України. 2025. 192 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної дистанційної наукової конференції «**Сталий розвиток суспільства в цифрову епоху: інновації, технології, провідництво та менеджмент в освіті**», яка відбулась 1 жовтня 2025 року в Національному університеті біоресурсів і природокористування України. В матеріалах збірника висвітлюються сучасні тенденції подальшого розвитку освіти в Україні й світі в епоху цифровізації, розв'язання нагальних проблем у соціокультурній та соціально-гуманітарній сферах шляхом синергетичної інтеграції інновацій, управління та технологій, освітнього менеджменту та провідництва.

Тези подано в авторській редакції. Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильність цитування джерел, посилання на них та інші відомості. Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.

Редакційна колегія:

Савицька І.М., канд. філос. наук, доц. декан факультету (голова);

Кубіцький С. О., канд пед. наук, проф. завідувач кафедри управління та освітніх технологій;

Гречаник Н. І., д-р пед. наук, проф.

Шумілова І. Ф., д-р пед. наук, доц.;

Базелюк В.Г., канд. пед. наук, доц.

Відповідальна за випуск – Гречаник Н.І., д-р пед. наук, проф.

ISBN 973-966-8063-79-4